

7 aprilie – "justiția" care re-naște...monștri

La 7 ani de la cele mai ample acțiuni de tortură în masă în Republica Moldova, Amnesty

International Moldova, împreună cu alte ONG-uri, PromoLex, CRJM, RCTV "Memoria", CIDO, Centrul Național al Romilor, Hyde Park au organizat o acțiune publică prin care au condamnat impotența deliberată a tuturor guvernelor, începând cu 2009, de a gestiona juridic corect un dosar de tortură.

Membri ai mai multor organizații neguvernamentale au participat la un maraton, purtând o **Torță Antitortură**, la instituțiile responsabile de condamnarea torționarilor, care au torturat sute de participanți la protestele antiguvernamentale din 7 aprilie 2009.

Maratonul a început la **Consiliul Superior al Magistraturii**, instituția care monitorizează activitatea judecătorilor și aplică sancțiuni și nu a fost suficient de perseverentă în aplicarea pedepselor pentru judecătorii, care, în aprilie 2009, au judecat dosarele protestatarilor în comisariate, ceea ce este o încălcare flagrantă a art.6 CEDO, principiul unui proces echitabil și imparțialitatea magistraților.

Torța Antitortură a fost purtată la **Secția de Combatere a**

Torturii a Procuraturii Generale, care a tergiversat examinarea dosarelor de maltratare, în cadrul evenimentelor din aprilie 2009.

Maratonul a continuat la **Ministerul Afacerilor Interne**, IGP, care urma să efectueze investigații interne privind abuzurile din 2009 și care, în loc să respecte buchea legii, a preferat să-și "ierte" și să-și "accepte" colaboratorii implicați în acte de tortură, tratamente inumane și degradante.

Următoarea instituție vizată de participanții la maraton a fost **Guvernul RM**, condus în 2009 de Zinaida Greceanăi care a fost acuzat în 2010 de Parlamentul RM, condus de Mihai Ghimpu, că nu a gestionat eficient situația din aprilie 2009, iar Vladimir Voronin, președintele de atunci, și-a depășit atribuțiile constituționale /atr.2, f,g,i. Hotărârea de parlament nr. 159, din 08.07.2010/. De asemenea, prin hotărârea nominalizată, Parlamentul a cerut Procuraturii să verifice acțiunile persoanelor implicate DIRECT și INDIRECT în evenimentele din aprilie 2009.

Punctul Final al Torței Antitortură a fost **Parlamentul RM**. Acesta, deși a semnat o hotărâre prin care a condamnat actele de tortură și persoanele care le-au comis și a cerut pedepsirea torționarilor, a fost, timp de 7 ani, o dovadă clară a unei instituții de stat hotărârile căreia nu valorează nimic.

Participanții au criticat guvernele din 2009 și până în prezent pentru incapacitatea și nedorința de a gestiona cel mai grav dosar de tortură din istoria statului independent Republica Moldova, în pofida tuturor promisiunilor.

Faptul că există persoane implicate direct sau indirect în acțiunile de tortură din 2009, care au scăpat fără nici o acuzație, că există persoane care au fost acuzate, investigate și probate de procurori în dosarul 7 aprilie și sunt la libertate, în funcțiile anterior deținute, ba chiar mai mult,

unele au fost avansate în cele mai înalte funcții de stat sau au scăpat cu amenzi ne semnificative sau condamnări cu suspendare – pune mari semne de întrebare atât față de calitatea anchetei penale și probatoriului pus pe masa judecătorilor, cât și față de calitatea lucrului judecătoresc.

Cristina Pereteatcu, director executiv Amnesty International Moldova: *"Demonstrațiile din aprilie 2009 au fost ultimul respiro al activismului civic în care oamenii au sperat că schimbarea depinde de ei și de noi toți iar revendicarea drepturilor este protejată și asigurată de stat. 5 ani, cei responsabili de investigarea cazurilor de tortură au mimat acțiunile de investigare și au așteptat umil expirarea termenului de prescripție. Reacția organelor de drept la cazurile de tortură a generat frică și dezamăgire în existența unui stat de drept și a dat motiv de menținere în funcții a celor care au dat ordine pentru actele de tortură în masă. Ignoranța și amnezia promovată cu atâta interes în justiție au generat un fenomen tare periculos – IMPUNITATEA! Cine ne poate spune cu adevărat câți din cei care au fost implicați în evenimentele din aprilie 2009 stau azi în Parlament sau la cârma unor Ministere? Statul ne datorează reabilitarea dosarului 7 aprilie 2009, cu nume și cu pedepse cu executare!"*

Vadim Vieru, PromoLex. *"Chiar dacă guvernul a achitat sume importante în baza deciziilor CtEDO victimelor torturii din aprilie, acesta nu a depus eforturi substanțiale pentru a identifica problemele care au dus la condamnare și a propune soluții. Unor persoane care au fost condamnate în legătură cu evenimentele din aprilie 2009, li s-a permis să plece, iar altele au fost achitate."*

Ludmila Popovici, Director Executiv al RCTV Memoria: *"După 7 ani de la 7 aprilie 2009, constatăm cu regret că odată cu recunoașterea largă a fenomenului torturii, ne confruntăm cu impunitatea și cu discriminarea victimelor. Autoritățile nu au întreprins pași concreți în respectarea dreptului la reabilitare, așa cum prevede art.14 al Convenției ONU*

împotriva torturii, precum și Comentariile Generale Nr 3, ale Comitetului ONU împotriva torturii (13/12/2012). Dintre persoanele civile maltratate în aprilie 2009, doar 114 au fost identificate de către Comisia Guvernamentală și au primit o compensație minimă, care nu le acoperă nici pe departe daunele aduse. Toată speranța victimelor este la CEDO”.

Nicolae Rădiță, director, Centrul național al Romilor: ” După evenimentele din 7 Aprilie Moldova și-a pierdut din imaginea și credibilitatea sa pe plan internațional ce tine de respectarea Drepturilor Omului. Moldova trebuie să se conformeze standardelor internaționale de prevenire a torturii, tratamentul inuman și respectării Drepturilor Omului, să susțină activitatea instituțiilor în domeniu în special a Mecanismului National de Prevenire a Torturii, să asigure transparenta la investigarea acelor cazuri și atragerea la răspundere persoanele vinovate!”

Ion Guzun, jurist, Centrul de Resurse Juridice: ”7 ani de impunitate înseamnă că instituțiile de drept și justiția au falimentat. Eu mi-am pierdut încrederea că judecătorii, procurorii, sau persoane din poliție, SIS și alte instituții responsabile vor răspunde pentru ilegalitățile comise. Adevărul îl vom afla prea târziu. Exact ca în țările totalitariste unde adevărul este ascuns iar persoanele nu sunt deferite justiției. De aceea, cred că Republica Moldova nu poate pretinde că ar împărtăși valorile țărilor europene.

Centrul de Informare în Domeniul Drepturilor Omului: ”Atrocitățile din 7 aprilie 2009, actele de tortură și tratamente inumane și degradante care au avut loc în aprilie 2009 sînt în continuare vii în memoria noastră. Modul în care au fost investigate actele de tortură și faptul că majoritatea tortionarilor nu au fost pedepsiți, ba din contra unii fiind promovați în funcții înalte în sistemul de drept face ca 7 aprilie 2009 să rămână o pată rușinoasă în istoria Republicii Moldova. Cerem ca persoanele implicate în actele de tortură sau care au admis torturarea manifestanților pașnici și care

nu au investigat/ judecat efectiv cazurile de tortura si tratamente inumane sa fie trași la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare iar cei care au avut de suferit de pe urma acțiunilor ilegale sa beneficieze de remedii efective.”

Asociația Hyde Park: *”În aprilie 2009 a fost șansa noastră de a schimba ceva în Republica Moldova. Dacă dosarul violențelor din acele zile a fost gestionat atât de ineficient, putem crede că drama se poate repeta oricând”.*